

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๕๐๑

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑
วันที่ ๒๙ ตุลาคม
เวลา ๑๖:๓๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส29401 สกค.
รับที่ : ส18243/61 6-7 กคค.
วันที่ : 29 ต.ค. 61 เวลา : 13:23

กระทรวงคมนาคม

๓๘ ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างเอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามระหว่างการประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. เอกสารที่จะมีการรับรองระหว่างการประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ฉบับ พร้อมคำแปลโดยสรุปอย่างไม่เป็นทางการ
 ๓. เอกสารที่จะมีการลงนามระหว่างการประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ฉบับ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ ๑๒๐๔/๑๒๔๖ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ ๐๒๐๓/๘๖๑๙ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างเอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามระหว่างการประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีกำหนดเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน - จีน ครั้งที่ ๑๗ การประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน - ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑๖ และการประชุมรัฐมนตรีชนสง่าอาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๙ ซึ่งประเทศไทยโดยกระทรวงคมนาคมจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๘ - ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพฯ โดยในระหว่างการประชุมดังกล่าวจะมีการรับรองและลงนามเอกสารเพื่อเป็นผลลัพธ์ของการประชุมและให้การประชุมมีผลเป็นรูปธรรม

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารที่จะมีการรับรองและลงนามระหว่างการประชุม เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่การประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๕ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๘ - ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบร่างเอกสารดังกล่าวโดยด่วน

๔. สารสำคัญ ข้อกฎหมาย

กระทรวงคมนาคมขอเสนอร่างเอกสารจำนวน ๖ ฉบับ ซึ่งจะมีการรับรอง ๔ ฉบับ และการลงนาม ๒ ฉบับ ระหว่างการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๕ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๔.๑ เอกสารที่จะให้การรับรอง จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่

๔.๑.๑ แนวทางการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของเรือที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของอนุสัญญา (Guideline for Safety Standard for Non-Convention Ship) เป็นเอกสารที่รวบรวมตัวอย่างแนวปฏิบัติเพื่อช่วยในการบริหารจัดการและจัดทำหรือปรับปรุงกฎระเบียบในการตรวจสอบเรือที่ไม่อยู่ภายใต้อนุสัญญาให้เกิดความปลอดภัยในการเดินเรือในอาเซียน ซึ่งจะใช้เป็นเอกสารอ้างอิงของบันทึกความเข้าใจว่าด้วยมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจควบคุมเรือที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศในอาเซียนที่ประเทศสมาชิกสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการภายในประเทศของตนได้

๔.๑.๒ แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Regional Oil Spill Contingency Plan) สืบเนื่องจากรัฐมนตรีขนส่งอาเซียนได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกความร่วมมือภูมิภาคอาเซียนสำหรับการเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหล (The Memorandum of Understanding on ASEAN Cooperation Mechanism for Joint Oil Spill Preparedness and Response) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ประเทศสมาชิกจึงได้จัดทำแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันของภูมิภาคอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขอบเขตความร่วมมือ ความรับผิดชอบ การประสานงาน โครงสร้างการดำเนินงาน การปฏิบัติของเรือและอากาศยาน ความช่วยเหลือที่อาจมีให้บริการภายใต้เงื่อนไข เป็นต้น โดยแผนดังกล่าวจะใช้กับเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลในทะเลเขตภูมิภาคอาเซียน ทั้งในกรณีน้ำมันรั่วไหลในประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจสร้างความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมแก่ประเทศเพื่อนบ้าน หรือในกรณีเกิดน้ำมันรั่วไหล แต่ปริมาณเกินขีดความสามารถภายในประเทศและต้องการความช่วยเหลือจากประเทศอื่นในภูมิภาค โดยการประสานการปฏิบัติผ่านหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลของประเทศนั้น ๆ ซึ่งแผนดังกล่าวสอดคล้องกับข้อกำหนดของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการเตรียมการป้องกัน การกำจัดและความร่วมมือเพื่อขจัดมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๐

/๔.๑.๓ มาตรฐาน...

๔.๑.๓ มาตรฐานและวิธีปฏิบัติการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN Search and Rescue Standard Operating Procedures) เป็นเอกสารกำหนดมาตรฐานวิธีปฏิบัติระหว่างศูนย์ประสานงานการค้นหาและช่วยเหลือของประเทศสมาชิกอาเซียนในการปฏิบัติการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุบัติเหตุทางทะเลและทางอากาศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การแจ้งภาวะฉุกเฉินการประสานงานการถ่ายโอนความรับผิดชอบของปฏิบัติการ การกำหนดพื้นที่ค้นหาและการรายงานสถานการณ์ อันจะเป็นการยกระดับความร่วมมือและการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำและทางอากาศ

๔.๑.๔ แผนงานความร่วมมือด้านการขนส่งอาเซียน - จีน ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ (Action Program of the Revised Strategic Plan for ASEAN-China Transport Cooperation 2018-2020) สืบเนื่องจากที่ประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีน ครั้งที่ ๑๕ เมื่อปี ๒๕๕๙ ได้ให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งอาเซียน-จีน ฉบับปรับปรุง (๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ๒๕๖๘ และ Belt and Road Initiative ซึ่งจะมีการกำหนดเป้าหมายและข้อริเริ่มสำคัญ ๆ ต่อไป และต่อมา ที่ประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน - จีน ครั้งที่ ๑๖ เมื่อปี ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบให้มีการจัดทำแผนงานที่จะระบุโครงการสำคัญและงานที่จะดำเนินการในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ จึงได้มีการจัดทำแผนงานดังกล่าวขึ้น ประกอบด้วย โครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งที่ประเทศสมาชิกจะดำเนินการร่วมมือกับฝ่ายจีน ครอบคลุมด้านรถไฟ ถนน ท่าเรือ ทางน้ำ ท่าอากาศยาน โลจิสติกส์ การอำนวยความสะดวกในการขนส่ง ด้านเทคโนโลยีมาตรฐานและการพัฒนาบุคลากรผ่านกลไกของอาเซียนที่มีอยู่ การส่งเสริมการใช้กองทุนต่าง ๆ ของอาเซียน-จีน และการมีส่วนร่วมขององค์กรและสถาบันระหว่างประเทศต่าง ๆ ในโครงการตามแผนงาน

ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ เอกสารที่จะมีการลงนาม จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่

๔.๒.๑ ร่างพิธีสาร ๔ ว่าด้วยสิทธิการบินเชื่อมจุดในประเทศสมาชิกอาเซียน (Protocol 4 under ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalization of Passenger Air Services on Co-Terminal Rights between Points within the Territory of Any Other Members State) มีสาระสำคัญเพื่อขยายสิทธิการบินเชื่อมจุดของสายการบินที่กำหนดของประเทศอาเซียน ในการให้บริการ ๒ จุดหรือมากกว่าในอีกประเทศหนึ่งในเส้นทางการบินเดียวกัน และต้องเป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากการเดินทางระหว่างประเทศเท่านั้น โดยไม่มีสิทธิทำการบินภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและรองรับการเดินทางระหว่างประเทศและในอาเซียนที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

๔.๒.๒ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจควบคุมเรือที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศในประเทศสมาชิกอาเซียน (Memorandum of Understanding on the Improvement of Safety Standards and Inspection for Non-Convention Ships within ASEAN Member States) วัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจฯ

/เพื่อ...

เพื่อแสดงความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียน ในอันที่จะปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจควบคุมความปลอดภัยของเรือที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศในประเทศสมาชิกอาเซียน ตามแนวทางว่าด้วยมาตรฐานความปลอดภัยของเรือที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยการดำเนินการร่วมมือต่าง ๆ ภายใต้บันทึกความเข้าใจ จะเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและนโยบายของแต่ละประเทศ อาทิ ประเทศสมาชิกควรยอมรับใบสำคัญรับรองความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเรือที่ออกให้โดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามมาตรฐานความปลอดภัยทางทะเล และการตรวจควบคุมเรือที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศสมาชิกอาเซียน การแลกเปลี่ยนการเยือน การประชุมร่วม การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความรู้ทางเทคนิค

ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ข้อกฎหมายและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศ

๕.๑.๑ ร่างพิธีสาร ๔ ว่าด้วยสิทธิการบินเชื่อมจุดในประเทศสมาชิกอาเซียน (Protocol 4 under ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalization of Passenger Air Services on Co-Terminal Rights between Points within the Territory of Any Other Members State)

๑) ประเด็นด้านสารัตถะ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของร่างพิธีสาร หากกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย/ผลประโยชน์ของไทย และสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒) ประเด็นมาตรา ๑๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

- ร่างพิธีสารฯ มีผลเป็นการแก้ไขความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยการเปิดเสรีอย่างเต็มที่ของการบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ ตามข้อ ๑๖ (๒) ของความตกลงฯ ที่กำหนดให้ข้อเสนอแก้ไขต้องได้รับความเห็นชอบของภาคีสัญญา โดยกำหนดสิทธิการทำการบินโดยเชื่อมจุดในรัฐสมาชิกอาเซียนอื่น โดยมีถ้อยคำและบริบทที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและการดำเนินการให้มีผลผูกพัน

- ร่างพิธีสารฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดอุปสรรคทางการค้าบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ร่างพิธีสารฯ จึงเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ

- หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างพิธีสารฯ ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างพิธีสารฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาประเภทที่ต้องออกพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความ

/เห็นชอบ...

เห็นชอบจากรัฐสภา อย่างไรก็ตามก็ดียังต้องพิจารณาว่าร่างพิธีสารฯ เป็นหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าเสรีหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ หากกระทรวงคมนาคมเห็นว่า ร่างพิธีสารฯ เป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าเสรีหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ก็ต้องเสนอรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบต่อไป และตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสี่ของรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดวิธีการที่ประชาชนจะเข้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็น อันเกิดจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญามาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งปัจจุบัน กฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างการยกร่าง ดังนั้น กระทรวงคมนาคมจึงอาจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็น อันอาจเกิดจากผลกระทบของร่างพิธีสารฯ ตามแนวปฏิบัติที่ผ่านมาหรือตามที่เห็นสมควรไปก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญฯ

๓) หนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) และสัตยาบันสารให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็มให้ผู้ลงนามดังกล่าว และในการดำเนินการให้ร่างพิธีสารฯ มีผลผูกพัน ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องขอให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำสัตยาบันสารภายหลังได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีด้วย

๕.๒.๒ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจควบคุมเรือที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศในประเทศสมาชิกอาเซียน (Memorandum of Understanding on the Improvement of Safety Standards and Inspection for Non-Convention Ships within ASEAN Member States)

๑) ประเด็นด้านสารัตถะ กระทรวงการต่างประเทศได้เคยพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวแล้วตามหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๑๒๐๔/๙๙๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งร่างดังกล่าวแตกต่างจากร่างบันทึกความเข้าใจ (ร่างสุดท้าย) ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอเพียงเล็กน้อย จึงขอยืนยันความเห็นว่ โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเพื่อเพิ่มความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจสอบเรือที่ไม่อยู่ภายใต้ระบอบอนุสัญญา (Non Convention Ships-NCS) จึงมีประเด็นพิจารณาว่า หากประเทศสมาชิกอาเซียนตัดสินใจดำเนินการในเรื่องดังกล่าวบนพื้นฐานของตราสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจสอบเรือดังกล่าวได้หรือไม่ โดยเฉพาะการยอมรับใบประกาศนียบัตรสำหรับการดำเนินการที่ปลอดภัยของเรือ NCS ที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศสมาชิกอื่นตามวรรค ๓ (๑) ของร่างบันทึกความเข้าใจ ซึ่งหากกระทรวงคมนาคมเห็นพ้องว่า ประเด็นดังกล่าวจำเป็นต้องดำเนินการบนพื้นฐานของสนธิสัญญา ก็ควรเสนอให้จัดทำร่างบันทึกความเข้าใจ ในระดับรัฐบาลและปรับแก้ไขถ้อยคำตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

/๒) ประเด็น...

๒) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

- หากมีการปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจ ตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ ร่างบันทึกความเข้าใจ จะเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

- หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้บันทึกความเข้าใจ ได้ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างบันทึกความเข้าใจ ก็จะไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่เป็นหนังสือสัญญาอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ

๓) หนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ในการเสนอร่างพิธีสารฯ ซึ่งหากมีการแก้ไขตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว กระทรวงคมนาคมจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่ผู้ลงนามด้วย
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕.๒ ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

๑) ร่างพิธีสาร ๔ ว่าด้วยสิทธิการบินเชื่อมจุดในประเทศสมาชิกอาเซียน (Protocol 4 under ASEAN Multilateral Agreement on the Full Liberalization of Passenger Air Services on Co-Terminal Rights between Points within the Territory of Any Other Members State)

- การลงนามพิธีสารดังกล่าว เป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศ กระทรวงคมนาคมไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายหรือออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อรองรับการมีผลบังคับใช้ร่างพิธีสารฯ ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้มีการลงนามร่างพิธีสารดังกล่าว และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้ลงนามร่างพิธีสารฯ ในระหว่างการประชุม ATM ครั้งที่ ๒๔ ซึ่งเป็นการลงนามโดยไม่มีผลผูกพันแล้ว กระทรวงคมนาคมจะได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ โดยนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนแจ้งกระทรวงการต่างประเทศดำเนินการมอบสัตยาบันสารให้แก่เลขาธิการอาเซียนเพื่อรับทราบการให้สัตยาบันต่อไป

- ในส่วนของดำเนินการตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับมาตรา ๑๗๘ วรรคสี่ของรัฐธรรมนูญฯ ในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญฯ นั้น กระทรวงคมนาคมจะได้นำแนวทางตามมาตรา ๗๗ มาใช้โดยอนุโลมเนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

๒) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจควบคุมเรือที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของอนุสัญญาระหว่างประเทศในประเทศสมาชิกอาเซียน (Memorandum of Understanding on the Improvement of Safety Standards and Inspection for Non-Convention Ships within ASEAN Member States)

- ในการประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการขนส่งทางน้ำ ในปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ผู้แทนไทย ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศและผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนได้นำเสนอความเห็นต่อที่ประชุมคณะทำงานฯ ขอให้มีการปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจ เพื่อให้บันทึกความเข้าใจมีรูปแบบในลักษณะที่เป็นความตกลงระหว่างประเทศโดยการใช้ถ้อยคำตามหลักการในการร่างความตกลงทั่วไป อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมประสงค์จะให้การจัดทำบันทึกความเข้าใจ เป็นเพียงเอกสารที่แสดงเจตนาเพื่อความร่วมมือระหว่างอาเซียน และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้การใช้ถ้อยคำตามร่างสุดท้าย /ของบันทึกความเข้าใจ...

ของบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนได้หารือกับฝ่ายกฎหมายของสำนักเลขาธิการอาเซียนแล้ว ไม่ขัดข้องต่อรูปแบบและถ้อยคำในร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจฯ

- โดยวัตถุประสงค์ของบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนประสงค์ให้เป็นเอกสารเพื่อแสดงความร่วมมือระหว่างกันในการที่จะปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยและการตรวจควบคุมเรือที่ไม่อยู่ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยควรยอมรับใบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรับรองความปลอดภัยของเรือที่ออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามมาตรฐานความปลอดภัยที่ประเทศสมาชิกกำหนดไว้ ประกอบกับตามวรรค ๓ ของบันทึกความเข้าใจฯ กำหนดว่าขอบเขตความร่วมมือจะดำเนินการภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับและนโยบายของแต่ละประเทศ ซึ่งตามหลักปฏิบัติของการเดินเรือเข้าเมืองท่าประเทศใดประเทศหนึ่ง ทั้งเรือที่อยู่ภายใต้อนุสัญญาและไม่อยู่ภายใต้อนุสัญญา เจ้าของเรือจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของเมืองท่านั้น ๆ อยู่แล้ว ดังนั้น บันทึกความเข้าใจฯ ฉบับนี้ จึงตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของประเทศสมาชิกในการร่วมมือกันพัฒนาด้วยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ ข้อกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของเรือที่ไม่อยู่ภายใต้อนุสัญญาของเรือที่ใช้เดินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

- การลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศกระทรวงคมนาคมจึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายหรือออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อรองรับการมีผลบังคับใช้ร่างบันทึกความเข้าใจฯ

- สำหรับเอกสารที่จะมีการรับรองในการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียนตามข้อ ๔.๑.๑ - ๔.๑.๔ นั้น กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือสอบถามความเห็นไปยังกระทรวงการต่างประเทศด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ และหากผลการพิจารณาของกระทรวงการต่างประเทศเป็นประการใด กระทรวงคมนาคมจะได้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบโดยด่วนต่อไป

๖. ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ

การร่วมรับรองและลงนามเอกสารต่าง ๆ ตามข้อ ๔.๑ และ ๔.๒ จะเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งของอาเซียน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๕ และแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ที่จะพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน โดยการยกระดับมาตรฐานการขนส่งในสาขาต่าง ๆ ให้เป็นสากลเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าการลงทุน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือด้านการขนส่งกับประเทศคู่เจรจา

๗. ความเห็นของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมจึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบร่างเอกสารในข้อ ๔.๑ และ ๔.๒ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง.

/ (๒) ให้รัฐมนตรี...

- (๒) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองเอกสารในข้อ ๔.๑
 - (๓) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมลงนามในเอกสารข้อ ๔.๒.๑ และเมื่อลงนามแล้วให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารดังกล่าว ก่อนแสดงเจตนาการมีผลผูกพันของเอกสารต่อไป
 - (๔) ให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
 - (๕) ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการมอบสัตยาบันสารของเอกสารข้อ ๔.๒.๑ ให้แก่เลขาธิการอาเซียนเพื่อรับทราบการให้สัตยาบัน เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นชอบเอกสารดังกล่าวแล้ว
 - (๖) ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามเอกสารในข้อ ๔.๒.๒
- จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองการต่างประเทศ
โทร. ๐๒-๒๘๐-๓๔๖๘
โทรสาร ๐๒-๒๘๑-๔๘๒๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dollaya.mot@gmail.com